

Raadsbrief over schriftelijke vragen

Datum 28 september 2026

Onderwerp Beantwoording vragen schriftelijk overleg van CDA, PRO en D66 over beleidsregels eerder aanvragen netcapaciteit

Versienummer 1

Portefeuillehouder Arjan Spaans

Samenvatting

Bijlagen

Bijlage 1 –

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de schriftelijke vragen over de raadsbrief Beleidsregels prioritering aanvraag netaansluiting bouwprojecten.

Datum 14 september 2026

Inleiding

De fracties van het CDA, PRO en D66 hebben op 10 september 2026 schriftelijke vragen gesteld over de raadsbrief Beleidsregels prioritering aanvraag netaansluiting bouwprojecten (link: [Raadsbrief beleidsregels](#)). Met deze raadsbrief geven wij antwoord op de gestelde vragen.

Vraag 1: Is in dit stadium al inzichtelijk te maken wat het gekozen kader voor gevolgen zal hebben voor de realisatie van het doel om Zwolle in 2050 energieneutraal te laten zijn? In het geval dit niet zo is, wanneer kunnen wij als raad deze informatie verwachten?

Antwoord: Nee, dit is nog niet inzichtelijk. Alle inzet was en is erop gericht om op tijd de juiste aanvragen te kunnen doen, gebaseerd op de beleidsregels. Het nadenken en vormgeven van de vragen over de situatie na oktober 2026 is na de zomer opgestart. We verwachten op het eerste gezicht voor het doel energieneutraal in 2050 weinig verandering vanuit het ACM prioriteringskader. Alle nieuwe woningen worden immers zonder gasaansluiting geleverd. (Voor de impact op de bestaande woningen zie uw vraag 2). Met name de elektrificatie van de bestaande bedrijven kan in de knel komen, maar dat was ook al voordat de nieuwe wetgeving inging, het zijn immers bedrijven die al op de wachtlijst stonden (en nu nog staan). De komende maanden zullen we de gevolgen nader onderzoeken en uw raad over informeren.

Vraag 2: Er kan geen aparte aanvraag worden gedaan voor warmteplannen, wat is de verwachte impact hiervan op de warmtetransitie?

Antwoord: Voor de warmteplannen die opgenomen zijn in de Uitvoeringagenda 2026-2030 Warmteprogramma Zwolle Aardgasvrij is een inventarisatie/inschatting gedaan naar de hoeveelheid capaciteit aan elektriciteit die benodigd is. Deze capaciteit is gebaseerd de voorkeurswarmteoplossing op CBS-buurniveau zoals deze op de Warmtetransitiekaart 2026-2030 is opgenomen. Dit geldt voor zowel de buurten met een collectieve warmteoplossing als deze met een voorkeursoplossing, all-electric. Ook is geïnventariseerd in de all-electric buurten hoeveel woningen een 3 fasen-aansluiting hebben voor een warmtepomp.

Echter in augustus jl. kregen we vanuit ACM het bericht dat Warmteplannen in de bestaande stad niet vallen onder de eerder aanvragen-procedure. Met het opstellen van de Warmtetransitiekaart is wel al rekening gehouden met netcongestie en de verzwaringagenda van Enexis. In de buurtvolgorde is daar zoveel als mogelijk destijds rekening mee gehouden.

Voor het uitvoeren van de warmteplannen wordt op dit moment onderzocht welke technische mogelijkheden op woningniveau er zijn voor de all-electricbuurten om toch aardgasvrij te worden en in ieder geval aardgasvrij-ready. Voor de collectieve wijken zal op systeemniveau (maatwerkoplossing) worden onderzocht welke alternatieve mogelijkheden er zijn om deze doorgang te laten vinden.

De scope en doelstelling van het Warmteprogramma zullen niet wijzigen, echter kan het meer inspanning, middelen en alternatieven technische oplossingen vergen per buurt, om deze uitgevoerd te krijgen. Binnen het opstellen van de warmteplannen wordt hier invulling aan gegeven en een raming gemaakt voor de uitvoeringskosten.

Datum

14 september 2026

Vraag 3: Bij bijlage 1, onderdeel 3 *Elektriciteitsvraag en Duurzaamheid*, specifiek het onderdeel *Potentie voor een decentraal energiesysteem* (blz. 7) hebben wij de volgende vraag; Op welke wijze zal het gering meetellen (5%) van dit aspect zorgen voor een vertragende of zelfs tot uitstel leidende ontwikkeling op het gebied van energietransitie? Waarbij deze weging naar het inzicht van onze fractie haaks staat op de in de vastgestelde warmtestrategie en meer geconcretiseerd in de plannen van het warmtebedrijf Zwolle.

Antwoord: Dit heeft geen of nauwelijks effect. De beleidsregels hebben betrekking op het op volgorde zetten per bouwjaar (verplicht). Een mogelijk effect speelt daarom alleen binnen een betreffend bouwjaar.

Daarbij is het goed om aan te geven dat projecten die al een eind gevorderd zijn in de planvorming of realisatie hun potentie voor een decentraal energiesysteem niet meer kunnen veranderen en projecten die in de initiatieffase zitten wel. En we zien dat veel van deze 'nieuwe' projecten dit ook al doen, waardoor het onderscheidend vermogen per bouwjaar minder is. Overigens zien we dat Bouwend Nederland hard bezig is met het vinden van oplossingen die minder electriciteit van het net vragen. Daarnaast werkt het Rijk aan een landelijke norm voor netbewuste nieuwbouw om piekbelasting op het overbelaste stroomnet te beperken. Deze regels worden naar verwachting opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en moeten ingaan per 1 januari 2028. Ook tot die tijd proberen wij als gemeente al zoveel mogelijk (te stimuleren) netbewust te ontwerpen.

Daarnaast is duurzaamheid niet uitsluitend verwerkt in het onderdeel 'Potentie voor een decentraal energiesysteem'. Ook in het criterium 'Wijze van verwarmen' wordt expliciet gestuurd op netbewuste en duurzame ontwikkeling. De invloed van duurzaamheid op de rangschikking van projecten is daarmee breder dan alleen dit afzonderlijke onderdeel van het afwegingskader.

Vraag 4: Hoe borgt het college dat de schaarse netcapaciteit niet alleen wordt verdeeld op basis van welke projecten het verst gevorderd zijn, maar ook op basis van welke projecten op langere termijn het meest verantwoord omgaan met schaarse energie en daarmee het energiebelang van de stad dienen?

Antwoord: Om dit te borgen zijn in de beleidsregels de criteria opgenomen om projecten integraal binnen het bouwjaar ten opzichte van elkaar te kunnen wegen. In artikel 8 is dit Afwegingskader opgenomen. Het indelen per start bouwjaar is voor ingegeven voor het Eerder aanvragen proces, maar binnen het bouwjaar maken we een zo integraal mogelijke weging. De criteria Wijze van verwarmen en Potentie voor decentraal energiesysteem geven specifiek invulling aan het aspect van het energiebelang voor de stad.

Daarbij wordt niet alleen gekeken naar energieaspecten, maar ook naar maatschappelijke waarde, de samenhang binnen gebiedsontwikkelingen en mogelijke keteneffecten. Op die manier wordt geborgd dat keuzes niet uitsluitend zijn gebaseerd op energiegebruik, maar ook bijdragen aan een leefbare en toekomstbestendige ontwikkeling van de stad.

Vraag 5: De gemeente prioriteert, maar Enexis uiteindelijk bepaalt of capaciteit beschikbaar is. Welke mogelijkheden ziet het college om samen met Enexis tot oplossingen te komen waardoor niet alleen projecten worden geprioriteerd, maar ook daadwerkelijk meer ruimte op het Zwolse elektriciteitsnet ontstaat?

Datum

14 september 2026

Antwoord: Meer ruimte op het netwerk kan op twee manieren. 1. Verzwaren, waarover u elk half jaar geïnformeerd wordt en 2. Minder en meer gelijkmatige afname van electriciteit. Sneller verzwaren is lastig. Het Rijk ziet weinig mogelijkheden om het verzwaren te versnellen en onderzoekt nu om in het planproces inspraak van partijen (waaronder gemeentes) te beperken en om het stikstofaspect anders af te wegen. Minder en meer gelijkmatig electriciteit afnemen is qua ideeën en mogelijkheden enorm in opkomst en tegelijkertijd erg complex om te realiseren. Het vraagt financiële en juridische afwegingen van samenwerkende afnemende partijen. Als gemeente hebben we nauw contact en onderzoeken we alle mogelijkheden voor meer ruimte met zowel Enexis als TenneT. Tot slot is goed te vermelden dat de netbeheerders en het Rijk met elkaar in gesprek zijn over de mate van wenselijkheid van verlaging van de huidige betrouwbaarheid van het netwerk. Acceptatie van en omgaan met meer stroomuitval betekent ook behoorlijke verruiming van het netwerk. De impact van stroomuitval is met name voor het bedrijfsleven fors en daarmee de behoefte aan back-up systemen.

Openbaarheid

Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer